

Suositus 21/2019/tillväxt D 2019

Aikaisempi asiakirjanumero A 1742/tillväxt
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta mietintö, joka koskee
**suositusta 21/2019 – Rinnakkaisten alojen ammattikoulutusten ja
ammattipätevyiden vastavuoroinen tunnustaminen**

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo suosituksen
21/2019: Rinnakkaisten alojen ammattikoulutusten ja ammattipätevyiden vasta-
vuoroinen tunnustaminen neuvoston osalta *loppuun käsitellyksi*.

Taustaa

Suosituksen sanamuoto on seuraava:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

*että se tekee sopimuksen korkea-asteen tutkintojen automaattisesta vasta-
vuoroisesta tunnustamisesta noudattaen samoja periaatteita kuin Baltian mi-
nisterineuvoston ja Benelux-liiton kanssa solmituissa sopimuksissa.*

*että Pohjoismaiden ministerineuvosto käynnistää vuoropuhelun Baltian mi-
nisterineuvoston ja Benelux-liiton kanssa siitä, voitaisiinko Pohjoismaiden,
Benelux-maiden ja Baltian maiden kesken solmia sopimus korkea-asteen tut-
kintojen automaattisesta tunnustamisesta.*

*että Pohjoismaiden ministerineuvosto selvittää, onko mahdollista kehittää
myös säännellyissä ammateissa edellytetyn ammattipätevyiden vastavuo-
roista tunnustamista varten järjestelmä, jollaisen Baltian ministerineuvosto ja
Benelux-liitto ovat jo luoneet.*

*että Pohjoismaiden ministerineuvosto kehittää välineitä, joiden avulla käyn-
nitetään yhteistyössä pohjoismaisten toimialajärjestöjen kanssa prosessi
myös toimialojen omaan sääntelyyn perustuvien ammattipätevyysien tun-
nustamiseksi.*

Pohjoismaiden ministerineuvoston ilmoitus

Pohjoismaiden ministerineuvoston on liikkuvuuden toimintasuunnitelmansa 2019–2021 mukaisesti varmistettava seuraavien tavoitteiden toteutuminen: tutkintojen vastavuoroinen tunnustaminen sekä ammattipätevyysien ja auktorisointien automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen. Tavoitetta tukee Pohjoismaiden ministerineuvoston visio, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroituin alue vuoteen 2030 mennessä. Pohjoismaiden ministerineuvoston tavoitteet ovat siten olennaisilta osin yhtenevät Pohjoismaiden neuvoston ehdotuksen kanssa, ja niillä on korkea prioriteetti.

Korkea-asteen tutkintojen automaattinen tunnustaminen on erityisen tärkeää vaapaalle liikkuvuudelle. Pohjoismaiden ministerineuvosto asetti 2018 asiantuntijaryhmän arvioimaan mahdollisuuksia automaattisen tunnustamisen käyttöönottoon Pohjoismaiden välillä ja laatimaan sitä koskevia suosituksia. Ryhmän marraskuussa 2019 antamassa loppuraportissa todetaan, että sekä Lissabonin sopimuksen että Reykjavikin julistuksen allekirjoittaneissa Pohjoismaissa työ on jo edennyt hyvin, koska automaattinen pätevyysien tunnustaminen on jo käytössä maiden välillä. Pohjoismaiden ministerineuvosto pitää asian käsittelyä kuitenkin tärkeänä ja haluaa selvittää vuonna 2020, miten automaattinen tunnustaminen parhaiten varmistetaan sekä teoriassa että käytännössä, ja aikoo tällöin myös arvioida mahdollisuudet muodollisen sopimuksen solmimiseen. Tästä syystä on aloitettu keskustelut sekä Benelux-liiton että Baltian maiden kanssa siitä, miten niissä on järjestetty automaattinen tunnustaminen ja mitä mieltä maat ovat automaattisen tunnustamisen yhteisestä sopimuksesta.

Kaikki Pohjoismaat ovat Baltian ja Benelux-maiden tavoin allekirjoittaneet ja täytäntöönpanneet EU:n direktiivin ammattipätevyysien vastavuoroisesta tunnustamisesta, ja useimmat pätevyudet tunnustetaan välittömästi Pohjoismaiden välillä. Pohjoismaiden ministerineuvosto haluaa kuitenkin jatkaa asian käsittelyä varmistaakseen, ettei lainsäädäntö turhaan estä työvoiman vapaata liikkuvuutta missään ammatissa. Lisäksi ministerineuvosto on keskustellut Benelux-liiton ja Baltian maiden kanssa siitä, miten nämä kaksi alueellista foorumia ovat toimineet lakisäateisten ammattipätevyysien automaattisen tunnustamisen suhteen. Pohjoismaiden ministerineuvosto on samalla käynnistämässä prosessia, jossa tarkastellaan toimialojen omaan sääntelyyn perustuviin ammattipätevyksiin liittyviä ongelmia Pohjoismaissa ja niiden optimaalista ratkaisua. Prosessissa tehdään tiivistä yhteistyötä rajaesteneuvoston kanssa, ja siihen osallistuvat myös toimialajärjestöt.

Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo näin ollen, että suositus on toteutunut osittain.

Valiokunnan näkemykset

Kuten suosituksen vastauksesta ilmenee, Pohjoismaiden ministerineuvosto ja muut vastuulliset toimialat ovat jo todenneet tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen olevan yhteistyön tavoitteena vuoden 2019 alkupuoliskolla hyväksytyn uuden liikkuvuuden

vuoden toimintasuunnitelman antamissa puitteissa. Tiedämme myös, että rajaesteneuvosto on järjestänyt kokouksia pohjoismaisten toimialajärjestöjen kanssa varmistukseen ministerineuvoston eri sektoreilla tehtävien kartoitusten operatiivisen seurannan. Valiokunta ei sen vuoksi näe syytä pyytää poliittista dialogia tästä suosituksesta mutta haluaa jotakin muuta kautta saada tietoa työn etenemisestä vuoden 2021 alussa.

Pohjolassa 29. huhtikuuta 2020

Anders Eriksson (ÅF)

Arman Teimouri (L)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Freddy André Øvstegård (SV)

Helge André Njåstad (FrP)

Jaspur Langgaard (sb)

Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (ps.)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)